

รายวิชา ศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๔๑๐๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง พื้นที่ว่าง

ผู้สอน ครูทินกร ปิ่นทอง
ครูวรรณา เฟื่องชูนุช

ทัศนธาตุ : พื้นผิวว่าง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายของพื้นที่ว่างในงานทัศนศิลป์ได้
๒. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลงานที่มีพื้นที่ว่างน้อยและพื้นที่ว่างมาก
๓. สร้างสรรค์ผลงานจากการจัดพื้นที่ว่างในงานทัศนศิลป์

กิจกรรมพื้นที่ของฉัน

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๒ กลุ่ม จำนวนเท่า ๆ กัน
โดยแต่ละกลุ่มยืนอยู่คนละฝั่งในห้องเรียน

พื้นที่ของฉัน

กลุ่มที่ ๑

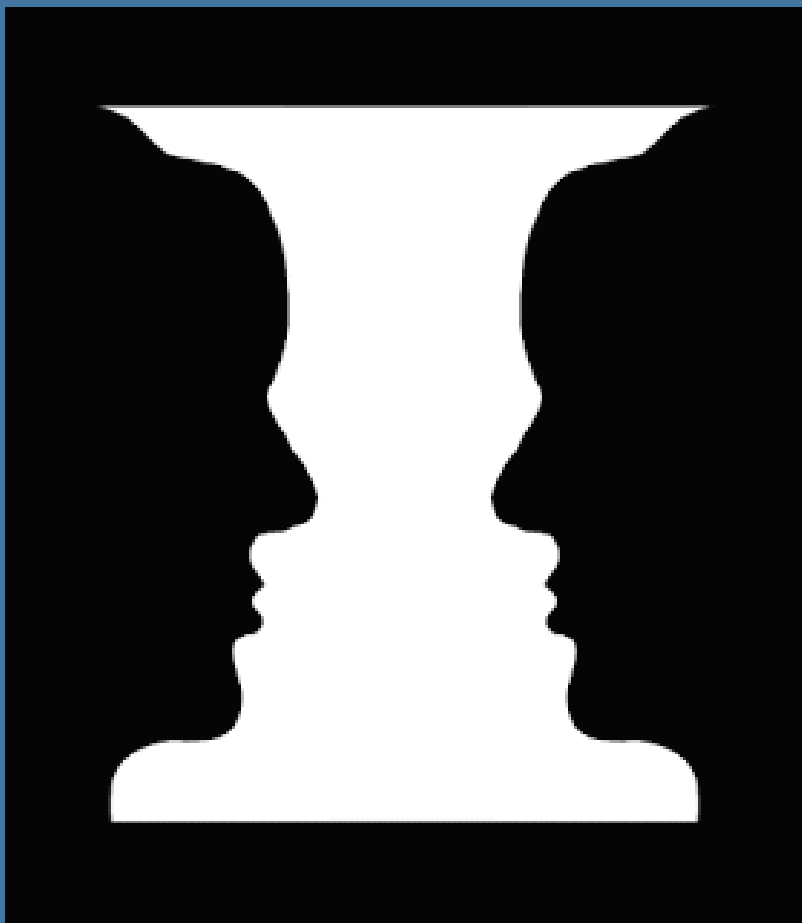
กลุ่มที่ ๒

นักเรียนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ รู้สึกอย่างไรบ้างเอ่ย
เมื่อยืนอยู่ห่างกัน และอยู่ใกล้ชิดกัน ?

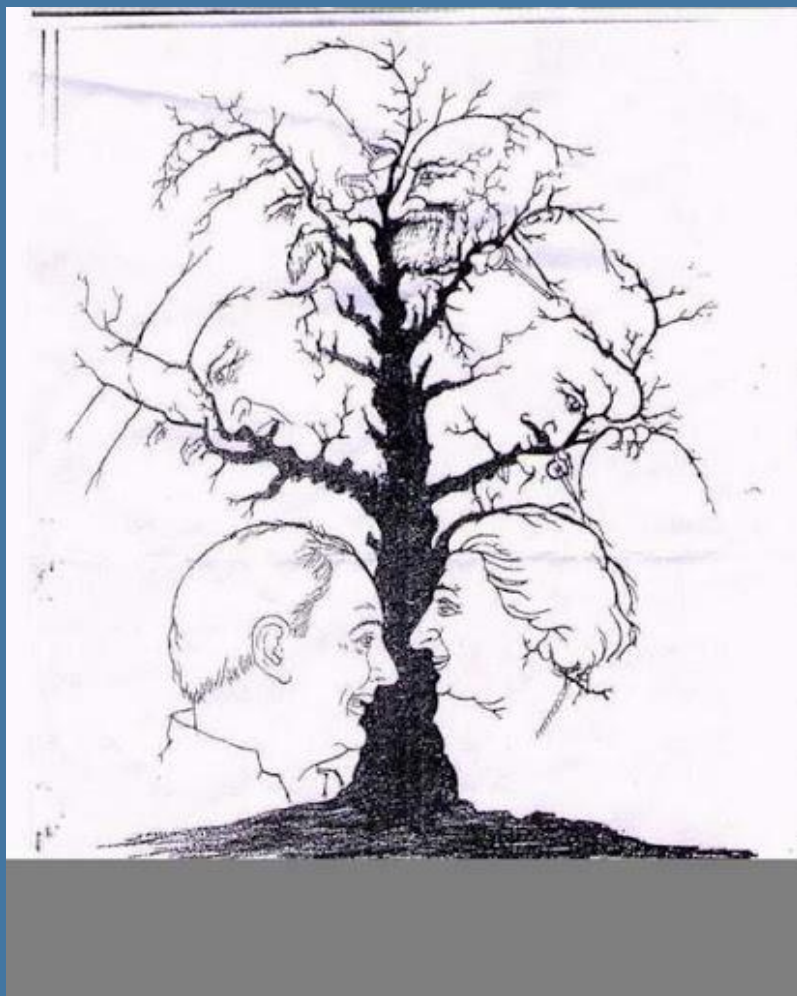
ร่วมด้วยช่วยสังเกต

นักเรียนเห็นอะไร
ในภาพนี้บ้าง

ร่วมด้วยช่วยสังเกต

นักเรียนเห็นอะไร
ในภาพนี้บ้าง

พื้นที่ว่างคืออะไร ?

พื้นที่ว่างหรือบริเวณว่าง (SPACE)

หมายถึง ช่องว่างหรือพื้นที่ว่างที่ล้อมรอบรูปร่าง รูปทรง ระยะห่าง ระหว่างรูปร่างกับรูปร่าง รูปทรงกับรูปทรง และพื้นที่ว่าง ภายในรูปทรง บริเวณว่างเหล่านี้จะช่วยให้รูปภาพมีลักษณะ ปลอดภัย สบายตา ดูไม่อึดอัด ทึบตัน ให้ความรู้สึกแปลกใหม่ และผ่อนคลาย

พื้นที่ว่างกับการนำมาใช้ในงานทัศนศิลป์

๑. การนำมาใช้เพื่อจัดพื้นที่

เป็นการใช้บริเวณว่างมาใช้ในการงานทัศนศิลป์
เพื่อจัดพื้นที่ให้เกิดความงามด้านการจัด
องค์ประกอบศิลป์และประโยชน์ใช้สอย
อย่างเหมาะสม

พื้นที่ว่างกับการนำมาใช้ในงานทัศนศิลป์

๒. เพื่อเสริมสร้างความชัดเจนของรูปและมิติ

เป็นการใช้พื้นที่ว่างเพื่อสร้างความชัดเจน
ของรูปร่าง รูปทรง และระยะใกล้ ไกล ตื้น ลึก
ช่วยให้มองเห็นกายภาพของรูปและมิติได้ดีขึ้น

พื้นที่ว่างกับการนำมาใช้ในงานทัศนศิลป์

๓. ใช้เพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึก

เพื่อให้ผู้ดูเกิดอารมณ์และความรู้สึกคล้อยตามลักษณะบรรยากาศของภาพ
งานที่แสดงออกให้เกิดความรู้สึกอ้างว้าง อึดอัด ทึบตัน ฯลฯ เช่น จิตรกรรมภาพทิวทัศน์
มีบริเวณว่างระหว่างกิ่ง ก้าน พุ่มใบ ทำให้มองลอดเห็น
ฉากหลังหรือท้องฟ้าเพื่อให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลายสายตา

ตัวอย่าง ผลงานการใช้พื้นที่ว่าง ในงานทัศนศิลป์ เทคนิค Doodle Art

กิจกรรม Doodle Art

ให้นักเรียนวาดภาพการ์ตูนโดยใช้
หลักการพื้นที่ว่าง ด้วยเทคนิค Doodle Art

ขั้นปฏิบัติกิจกรรม

๑. ครูปลายทางชี้แจงนักเรียนว่าให้เตรียมสมุดวาดเขียน ตีกรอบเขียนชื่อ ชั้น เลขที่ให้เรียบร้อย ให้นักเรียนใช้กระดาษแนวตั้ง
๒. ให้นักเรียนวาดภาพการ์ตูนโดยใช้หลักการพื้นที่ว่าง ด้วยเทคนิค Doodle Art ตามตัวอย่างที่ครูต้นทางสาธิต
๓. ครูปลายทางให้นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามคุณครูต้นทาง
๔. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม จากนั้นนำเสนอผลงาน

สรุปบทเรียน

บริเวณที่เป็นความว่างไม่ใช่ส่วนที่เป็นรูปทรง หรือเนื้อหา
ในการจัดองค์ประกอบใดก็ตาม ถ้าปล่อยให้พื้นที่ว่างมาก
และให้มีรูปทรงน้อย การจัดนั้นจะให้ความรู้สึกอ้างว้าง โดดเดี่ยว

สรุปบทเรียน

ในทางตรงกันข้าม ถ้าให้มีรูปทรงมากหรือเนื้อหามากเกินไปโดยไม่ปล่อยให้มีความรู้สึกอัดอั้นคับแคบ ดังนั้น การจัดวางในอัตราส่วนที่พอเหมาะก็จะให้ความรู้สึกที่พอดีทำให้ได้ภาพที่ได้สัดส่วนงดงาม

คำคมศิลปะประจำสัปดาห์

ความคิดสร้างสรรค์อาศัยความกล้าหาญ

Henri Matisse (อองรี มาติสส์)

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ระยะเวลาในงานทัศนศิลป์

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. สมุดวาดเขียน

๒. ดินสอ สีไม้ และอุปกรณ์วาดเขียน

